

KINNITATUD
KVA 30.03.2021 nõukogu otsusega

Muudetud
KVA 19.06.2023 nõukogu otsusega

Õppekava nimetus	Sõjaväeline juhtimine õhuväes
Õppekava nimetus inglise keeles	<i>Military leadership for air force</i>
Kõrgharidustaseme õpe	Rakenduskõrgharidusõpe
Õppekoormus	Täiskoormusega õpe, eksternõpe
Õppeasutus	Kaitseväe Akadeemia (KVA)
Õppekava maht	180 EAP
Õppe nominaalkestus	3 aastat
Õppekavagrupp	Riigikaitse
Õppekava kood EHISes	222125
Õppekeel	Eesti keel
Õpiväljundite saavutamiseks vajalikud teised keeled	Inglise keel
Õppekava EHISes registreerimise kuupäev	Registreeritud EHISes 29.04.2021
Õppeasutuses õppekava versiooni kinnitamise kuupäev	Kinnitatud KVA nõukogus 19.06.2023
Õppekohale kandideerimise ja õpingute alustamise tingimused	Kandideerida võivad Eesti kodanikud, kes vastavad kaitseväeteenistuse seaduse § 83 lg 1 p-des 1–3 ja 5–8 nimetatud nõuetele ning kellel on keskharidus või välisriigi samaväärne kvalifikatsioon. Kandideerimist ja õpingute alustamist reguleerivad KVA õppekorralduseeskiri, vastuvõtukriteeriumid ja vastuvõtueeskiri.
Õppekava peeriala ja maht	Sõjaväeline juhtimine õhuväes, 129 EAP
Õppekavajärgne spetsialiseerumine	Õhuväe operatsioonide juhtimise eriala, 51 EAP
Õppekava eesmärk	Õppekava eesmärk on valmistada ette nooremohvitseri Kaitseväele õhuväe allüksustes radarposti, lüli või eskadrilli rahu- ja sõjaaja ametikohtadel teenimiseks. Õpingute jooksul toetatakse tulevase ohvitseri juhikädevuste arengut ning tema kujunemist Kaitseväe väärtustest lähtuvaks sõjaväeliseks juhiks. Õppekava lähtub ohvitseri töökeskkonnast ja funktsioonidest, võimaldades lõpetajal täita juhi, diplomaadi, halduri, tehniku, pedagoogi ja uurija ülesandeid.
Õppekava õpiväljundid	Õppekava läbinud õppur:

	<ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab Kaitseväge rolli ja selle kujunemist ühiskonnas, riigikaitse õiguslikku kontekstis ja rahvusvahelistumisest tulenevaid nõudeid ning suhtub sallivalt mitmekesisusse; 2) mõistab sõjaväelisele juhile olulisi inimkäitumise psühholoogilisi aspekte, rakendab sihtgrupile ja olukorrale kohast suhtlusstiili ja -vahendeid ning demonstreerib juhile kohast algatusvõimet, vastutustunnet, juhtimis- ja koostööoskusi; 3) mõistab sõjapidamist kui kogu ühiskonda ja selle erinevaid valdkondi hõlmavat tegevus ning juhib enda ja oma allüksuse tegevust ühiskondlikult ja eetilisel aktsepteeritavalt; 4) analüüsib teadustulemuste ja tehnoloogiliste lahenduste rakendusvõimalusi sõjapidamises ning rakendab teenistusülesannete täitmisel innovaatsiliselt info- ja kommunikatsioonitehnoloogilisi lahendusi; 5) organiseerib, viib läbi ja hindab rühmataseme väljaõpet; 6) juhib õhuväe radarposti, lüli või eskadrilli, lähtudes sõjapidamise põhimõtetest ja kõrgema ülema kavatsusest ka ilma vahetu käsu ja korralduseta ning tagades üksuse jätkusuutlikkuse, sh vastupidavuse; 7) tegutseb eriala asjatundjana sõjaaja õhuseiredivisjoni või lennubaasi staabis ning osaleb valdkondlike probleemide lahendamises rakendades analüüsi- ja koostööoskusi; 8) mõistab ja selgitab eesti ja inglise keeles nii suuliselt kui kirjalikult teenistusülesannetega seotud küsimusi ning osaleb argumenteeritult tööaruteludes; 9) kavandab ja koostab iseseisvalt ja loovalt nõuetekohase uurimistöö ning kasutab saadud kogemust hilisemas teenistuses komplekssete uurimisküsimuste lahendamisel; 10) mõistab elukestva õppe olulisust oma erialal ja on omandanud iseseisva õppimise töövõtted.
Lõpetamisel antav kraad	Sõjateaduse bakalaureus <i>Bachelor of Arts in Military Sciences</i>
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid	Rakenduskõrgharidusõppe diplom, akadeemiline õiend ja <i>diploma supplement</i> (inglisekeelne akadeemiline õiend)
Lõpetamisel antav auaste	Nooremleitnant
Õppekava ülesehituse lühikirjeldus	Õppekava koosneb järgmistest moodulitest: <ul style="list-style-type: none"> - üldjuhtimismoodul (42–45 EAP); - sõjaväelise juhtimise moodul (42 EAP); - tehnoloogia moodul (12–15 EAP); - pedagoogika ja uurimistöö moodul (27–33 EAP); - spetsialiseerumismoodul (51 EAP).
Õppekava läbimine	Õppekava täies mahus läbimiseks peab õppur läbima kõigi moodulite kohustuslikud õppeained (üldjuhtimismoodulis

	<p>42 EAP, sõjaväelise juhtimise moodulis 42 EAP, tehnoloogiamoodulis 12 EAP, pedagoogika ja uurimistöö moodulis 27 EAP ning spetsialiseerumismoodulis 51 EAP mahus). Moodulites pakutavatest valikainetest peab õppur läbima õppeaineid 6 EAP mahus, millest üks valikaine on kohustuslik (valdkondlikud uuringud). Valikained võivad olla valitud kas ühest või mitmest moodulist.</p> <p>Õppeained läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.</p> <p>Eksternõppurina läbitakse moodulid ja/või õppeained KVA-s kehtestatud korras (eeldusainete läbimine, kaitseväeteenistuse seadusest tulenevad piirangud õppetöös osalemisel).</p>
Õppekava lõpetamise tingimused	Õppekava täies mahus täitmiseks on vaja läbida õppeained 171 EAP (sh valikaine 6 EAP) ning kaitsta lõputöö 9 EAP mahus.
Lisainformatsioon	KVA kodulehekülj: www.kvak.ee

ÕPPEKAVA „SÕJAVÄELINE JUHTIMINE ÕHUVÄES“ MOODULID JA ÕPPEAINED

ÜLDJUHTIMISMOODUL		
Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Juhtimise alused	6 EAP	E
Psühholoogia rakendused Kaitseväes	6 EAP	ME
Riik, rahvas ja julgeolek	6 EAP	E
Sisejulgeoleku ja riigikaitse õiguslikud alused	6 EAP	E
Sõjaajalugu	6 EAP	ME
Õhusõja ajalugu ja õhuvõimu teooriad	6 EAP	E
Inglise keel õhuväele (B2)	6 EAP	ME
Inglise keele kirjutamise e-kursus (B2)*	3 EAP	ME

SÕJAVÄELISE JUHTIMISE MOODUL		
Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Lahingutegevuse alused	6 EAP	E
Jalaväerühma lahingutegevuse püsitoimingud	15 EAP	E
Õhuväeksuste juhtimise ja lahingutegevuse alused	15 EAP	E
Õhuoperatsioonide planeerimine ja läbiviimine	6 EAP	E

TEHNOLOOGIAMOODUL		
Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Sõjatehnoloogia alused	6 EAP	ME
Digi- ja sõjatehnoloogia praktilised rakendused	6 EAP	ME
Infotehnoloogia arendusprojekt*	3 EAP	ME

PEDAGOOGIKA JA UURIMISTÖÖ MOODUL		
Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Sõjaväepedagoogika	6 EAP	E
Laskeharjutuste korraldamise ja B-kategooria lõhkamisõpe	6 EAP	ME
Teadustöö alused ja väljendusõpetus	6 EAP	ME
Sotsiaalteaduslikud uuringud*	3 EAP	ME
Loodusteaduslikud uuringud*	3 EAP	ME
Taktika-alased uuringud*	3 EAP	ME
Ajaloo-alased uuringud*	3 EAP	ME
Lõputöö	9 EAP	E

SPETSIALISEERUMISMOODUL I: ÕHUVÄE OPERATSIOONIDE JUHTIMISE ERIALA		
Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Lennundusõiguse ja -ohutuse alused	9 EAP	E
Õhuväe tehnoloogia	9 EAP	ME
Aeronavigatsiooniteenuste alused	6 EAP	ME
Lennuvälja käitamise alused	6 EAP	ME
Õhuväe operatsioonide juhtimise praktika	21 EAP	ME

**ÕPPEKAVA „SÕJAVÄELINE JUHTIMINE ÕHUVÄES“ MOODULID, NENDE
EESMÄRGID JA ÕPIVÄLJUNDID**

ÜLDJUHTIMISE MOODUL		Maht 42–45 EAP
Eesmärk	Üldjuhtimismooduli eesmärk on arendada õppuri juhikädevusi rahuaegse allüksuse juhtimiseks. Mooduli läbimisel kujuneb õppuril arusaam nüüdisaegse riikluse kujunemisest ja õigusriigi alustest, ühiskonna toimimisest tänapäeva julgeolekukeskkonnas, kaitsestruktuuride ja kaitsevälase rollist demokraatlikus ühiskonnas ning sõjanduse ja väeliigi ajaloo arengusuundadest. Õppuril on võimalik arendada ka suulist ja kirjalikku eneseväljendust ühes võõrkeeles.	
Õpiväljundid	<p>Üldjuhtimismooduli läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab juhtimisstiile ja -meetodeid, mis vastavad nii nüüdisaegse sõjaväelise organisatsiooni vajadustele, üldtunnustatud moraalinormidele ja kutse-eetikale kui ka tema enda isikuomadustele; 2) rakendab vaimset vastupidavust arendavaid tehnikaid empaatilise keskkonna loomisel, kriisiolukordadega toimetulekul ja võitlusvõime suurendamisel; 3) mõistab tänapäeva riikluse ja valitsemise aluseid, rahvusriigi kujunemist, kultuuri ja religiooni rolli identiteedi kujunemisel, nende mõju konfliktidele ning julgeoleku- ja kaitsepoliitikale; 4) mõistab riigikaitse ja sisejulgeoleku, samuti relvakonflikti õiguslikke dokumente, et suuta juhina lahendada teenistuslikke juriidilisi probleeme; 5) mõistab sõjapidamise arengut ühiskonna sotsiaalse ja tehnoloogilise arengu kontekstis ning oskab leida seoseid tänapäeva sõjapidamisega; 6) oskab ennast väljendada oma töövaldkonnas inglise keeles nii kõnes kui kirjas arusaadavalt ja eesmärgipäraselt. 	
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.		

Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Juhtimise alused	6 EAP	E
Psühholoogia rakendused Kaitseväes	6 EAP	ME
Riik, rahvas ja julgeolek	6 EAP	E
Sisejulgeoleku ja riigikaitse õiguslikud alused	6 EAP	E
Sõjaajalugu	6 EAP	ME
Õhusõja ajalugu ja õhuvõimu teooriad	6 EAP	E
Inglise keel õhuväele (B2)	6 EAP	ME
Inglise keele kirjutamise e-kursus (B2)*	3 EAP	ME

Mooduli õppeained (v.a valikaine*) on õppekava läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

SÕJAVÄELISE JUHTIMISE MOODUL		Maht 42 EAP
Eesmärk	Sõjaväelise juhtimise mooduli eesmärk on arendada õppuri erialaseid, korraldus- ja eestvedamisepädevusi, et ta oleks võimeline juhtima radarposti, lüli või eskadrilli õhuväe struktuuris või NATO integreeritud õhukaitse süsteemis.	

	Mooduli jooksul toetatakse õppuri kujunemist Kaitseväe väärtustest lähtuvas sõjaväeliseks juhiks.
Õpiväljundid	<p>Sõjaväelise juhtimise mooduli läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rakendab sõjapidamise põhitermineid, -printsipe ja kontseptsioone lahingutegevuse planeerimisel; 2) valdab jalaväerühma püsitoiminguid erinevates keskkondades, et kiirendada allüksuse ülema otsustusprotsessi pidevalt muutuv olukorras ja keskkonnas; 3) teab Eesti õhuväe struktuuri, ülesandeid ja juhtimis põhimõtteid ning mõistab oma juhitava üksuse ülesandeid õhuväe struktuuris ja rolli NATO integreeritud õhukaitstesüsteemis; 4) valdab õhuoperatsioonide planeerimise protseduure ning arvestab kaitselennunduse tingimustega pidevalt muutuv olukorras ja keskkonnas; 5) mõistab ja kasutab erialast inglise keelt lahingutegevuse planeerimisel ja juhtimisel, väljendades ennast nii kõnes kui kirjas arusaadavalt ja eesmärgipäraselt; 6) rakendab ja arendab õhuväe allüksuste juhtimisel enda kui kaitseväelise juhi juhiomadusi ja hoiakuid.
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.	

Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Lahingutegevuse alused	6 EAP	E
Jalaväerühma lahingutegevuse püsitoimingud	15 EAP	E
Õhuväeüksuste juhtimise ja lahingutegevuse alused	15 EAP	E
Õhuoperatsioonide planeerimine ja läbiviimine	6 EAP	E

Mooduli õppeained on õppekava läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

TEHNOLOOGIAMOODUL		Maht 12–15 EAP
Eesmärk	Tehnoloogiamooduli eesmärk on arendada õppurite teadmiseid ja oskuseid loodusteaduste, tehnoloogia- ja innovatsiooni valdkonnas. Mooduli õppeainete käigus toetatakse õppuri kujunemist ettevõtlikuks ja innovaatiliseks juhiks, kes suudab lahendada teenistusülesannete täitmisel esile kerkivaid tehnilisi ja tehnoloogilisi probleeme.	
Õpiväljundid	<p>Tehnoloogiamooduli läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) analüüsib Kaitseväes kasutatavate tehnoloogiliste lahenduste tööpõhimõtteid ning kasutab nende aluseks olevaid lihtsamaid loodusteaduslikke mudeleid; 2) kasutab infotehnoloogilisi vahendeid tulevaste tööülesannete täitmisel jalihtsamate loodusteaduslike probleemide lahendamiseks; 3) kasutab tõhusalt ja ohutult jalaväepataljoni staabi elektri- ja sidesüsteeme; 4) oskab leida innovaatilisi tehnoloogilisi lahendusi lihtsamatele militaarsetele probleemidele. 	
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.		

Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Sõjatehnoloogia alused	6 EAP	ME
Digi- ja sõjatehnoloogia praktilised rakendused	6 EAP	ME
Infotehnoloogia arendusprojekt*	3 EAP	ME

Mooduli õppeained (v.a valikaine) on õppekava läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

PEDAGOOGIKA JA UURIMISTÖÖ MOODUL		Maht 27–33 EAP
Eesmärk	Pedagoogika ja uurimistöö eesmärk on arendada õppuri suhtlus- ja enesekohaseid pädevusi nii enese kui teiste järjepidevaks arendamiseks pedagoogika ja uurimistöö valdkonnas. Moodul võimaldab õppuril süvendada suulise ja kirjaliku eneseväljenduse oskust ning kujuneda tõhusaks sõjaväelise väljaõppe korraldajaks ning süsteemseks ja akadeemilisi põhimõtteid järgivaks uurimistöö teostajaks.	
Õpiväljundid	Pedagoogika ja uurimistöö mooduli läbimise järel õppur: 1) suudab nii iseseisvalt kui koostöiselt kavandada, läbi viia ja hinnata individuaalset väljaõpet kuni rühma suuruses üksuses, sh laskeväljaõpet, lähtudes nüüdisaegse õpikäsituse ning tuginedes Kaitseväe väljaõppedokumentidele; 2) analüüsib enda kui õppetöö kavandaja, läbiviija ja hindaja tugevusi ja nõrkusi ning arenguvõimalusi, kasutades mitmekülgset tagasisidet ja järjepidevat refleksiooni; 3) edastab mõtteid selgelt ja argumenteeritult, arvestades suhtlussituatsiooni, -partnereid ja -kanalit; 4) mõistab teadusliku uurimistöö põhimõtteid ja meetodeid ning suudab neid eesmärgipäraselt rakendada nii õppeülesannete (sh iseseisva uurimistöö) kui ka tulevaste teenistusülesannete lahendamiseks.	
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.		

Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Sõjaväepedagoogika	6 EAP	E
Laskeharjutuste korraldamise ja B-kategooria lõhkamisõpe	6 EAP	ME
Teadustöö alused ja väljendusõpetus	6 EAP	ME
Sotsiaalteaduslikud uuringud*	3 EAP	ME
Loodusteaduslikud uuringud*	3 EAP	ME
Taktika-alased uuringud*	3 EAP	ME
Ajaloo-alased uuringud*	3 EAP	ME
Lõputöö	9 EAP	E

Mooduli õppeained (k.a üks valikaine*) on õppekava läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

SPETSIALISEERUMISMOODUL I: ÕHUVÄE OPERATSIONIDE JUHTIMISE ERIALA		Maht 51 EAP
Eesmärk	Spetsialiseerumismooduli eesmärk on arendada õppuri teadmisi ja oskusi, mis on vajalikud teenistuseks õhu-, seire- või lennvälja operatsioone täidesaatvates üksustes (radarpost, eskadrill või lüli) nii rahu- kui sõjaaja tingimustes. Mooduli käigus kujundatakse õppuri hoiakuid ja väärtushinnanguid õhuväe ja kaitselennunduse eripäradest ning tavadest lähtudes. Need kinnistatakse praktilise töökogemusega õhuväe allüksustes.	
Õpiväljundid	<p>Õhuväe operatsioonide juhtimise eriala mooduli läbimise järel õppur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab lennunduse ohutusjuhtimissüsteemi (<i>Safety Management System</i>; SMS) ja kvaliteedijuhtimise üldisi põhimõtteid ja nende toimimise õiguslikke aluseid Kaitseväes; 2) oskab korraldada kvaliteedijuhtimise protsesse ja viia läbi funktsionaalse süsteemi muudatust ohutusjuhtimises; 3) tunneb õhusõidukite tehnilist ülesehitust ja mõistab lennuprotsessi olemust ja õhusõidukit mõjutavaid jõude; 4) mõistab lennuliikluse korraldamise tehniliste vahendite, sh side-, navigatsiooni- ja seireseadmete ning süsteemide tööpõhimõtteid ja olulisust; 5) teab tsiviil- ja militaarlennuväljade planeerimise, ehitamise ja käitamise aluseid ja rahvusvahelisi nõudeid ning loob seoseid erinevate aeronavigatsiooniteenuste ja süsteemide vahel; 6) rakendab õhu-, seire- või lennuvälja operatsioonide ja sõjaväelise juhtimise teadmisi ning oskusi õhuväe allüksuse (radarpost, lüli, eskadrill) ülesannete täitmiseks. 	
Mooduli hindamine: moodulit hinnatakse ainepõhiselt.		

Õppeaine nimetus	Maht	Hindamine
Lennundusõiguse ja -ohutuse alused	9 EAP	E
Õhuväe tehnoloogia	9 EAP	ME
Aeronavigatsiooniteenuste alused	6 EAP	ME
Lennuvälja käitamise alused	6 EAP	ME
Õhuväe operatsioonide juhtimise praktika	21 EAP	ME

Õppeained on spetsialiseerumismoodulit läbivale õppurile kohustuslikud. Moodul läbitakse vastavalt KVA-s kehtestatud ainevoole.

**Praktika Kaitseväe Akadeemia rakenduskõrgharidusõppe õppekaval
„Sõjaväeline juhtimine õhuväes“**

Kõrgharidusstandardiga (§ 4 lg 5) ette nähtud praktika maht õppekava rakenduskõrgharidusõppe tasemel (15% õppekava kogumahust) on järgmine.

**Peeriala ja spetsialiseerumisjärgse eriala praktika maht
(ÕHUVÄE OPERATSIOONIDE JUHTIMISE ERIALA)**

Kood	Õppeaine nimetus	Maht	Praktika maht õppeaines
TK21.02	Jalaväerühma lahingutegevuse püsitoimingud	15 EAP	2 EAP
ÕV21.02	Õhuväe üksuste juhtimise ja lahingutegevuse alused	15 EAP	6 EAP
ÕV21.08	Õhuväe operatsioonide juhtimise praktika	21 EAP	21 EAP
Praktika maht kokku			29 EAP
Praktika protsent õppekavast			ca 16%